

Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. J.Kusocińskiego w Daleszynie
na rok 2021/22

1. Podstawy prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. ;
- Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej;
- Ustawa Karta Nauczyciela

„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie naucz. Jeśli nie wie- wytłumacz .Jeśli nie może-pomóż”.

(J.Korczak)

2.Wstęp:

Reforma systemu edukacji oraz narastanie zjawisk zagrażających nieprawidłowemu rozwojowi dziecka zobowiązuje szkołę nie tylko do wyposażenia uczniów w wiedzę i umiejętności rozwijania aktywności intelektualnej, ale także do wzmacniania postaw pożądanych społecznie i powszechnie akceptowanych. Aby zrealizować te założenia, konieczne jest opracowanie programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły, który obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczo –profilaktycznym, gdzie **wychowanie** rozumiane jest jako:

Wspieranie dziecka w rozwoju ku dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży(Prawo Oświatowe)

Program wychowawczo –profilaktyczny zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji sprzyjającej rozwojowi umiejętności dzieci.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i zaburzeń w zachowaniu .Chcemy dostarczyć wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory.

Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą, kształtować komunikatywność , dbałość zdrowie własne , a także innych, kreatywność i empatię, umiejętność podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów , uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminuje występowanie dysfunkcji.

Profilaktyka –to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój (zachowania ryzykowne).

W oparciu o diagnozę wysunięto następujące wnioski:

- należy dostrzegać nawet najmniejsze przejawy pozytywnych zachowań uczniów w celu motywowania ich do dobrego zachowania, jeszcze bardziej promować i kształtować właściwe zachowania wśród uczniów -chwalić, nagradzać w sposób przewidziany w Statucie szkoły;
- należy zwiększyć ilość godzin na pomoc psych. pedagogiczną- następstwo pandemii(choroba bliskich, śmierć, izolacja, problemy ekonomiczne w rodzinie)
- należ prowadzić zajęcia integrujące po powrocie z nauczania zdalnego
- należy zwiększyć ilość zajęć dotyczących propagowania zdrowego trybu życia;
- należy prowadzić różnorodne działania mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom. Uświadamiać negatywne skutki stosowania szkodliwych substancji.
- należy prowadzić różnorodne działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania różnym formom agresji i przemocy w szkole i poza nią;
- należy zwiększyć czujność podczas pełnienia dyżurów na boisku szkolnym i korytarzach na przejawy agresji słownej i fizycznej;
- należy systematycznie wyciągać konsekwencje niepożądanych zachowań uczniów;

- należy organizować zajęcia dla uczniów rozwijające ich zainteresowania;
- nadal należy prowadzić w stosunku do uczniów działania zmierzające do podniesienia umiejętności współpracy w grupie, radzenia sobie z emocjami, podniesienia poczucia własnej wartości,
- szkoła powinna nadal prowadzić działania antydyskryminacyjne, uczyć tolerancji, czyli zrozumienia dla ludzkiej inności, poszanowania innych poglądów;
- w podejmowanych działaniach czynnie powinni uczestniczyć rodzice uczniów; należy prowadzić działania mające na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców; prowadzić systematyczną komunikację na płaszczyźnie: uczeń-N-ciel-rodzic-szkoła
- szkoła powinna nadal dbać o kulturę słowa i zachowania;
- szkoła powinna propagować wiedzę na temat zagrożeń i uzależnień, na które może być narażony uczeń, w szczególności prowadzić działania ukazujące zagrożenia związane z korzystaniem z komputera, Internetu, telefonii komórkowej.

3. Identyfikacja potrzeb i problemów:

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, systematycznej obserwacji – monitorowania funkcjonowania uczniów w szkole przez wszystkich pracowników pedagogicznych szkoły, opinii i rozmów z nauczycielami, rodzicami, rozmów z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, przedstawicielami straży miejskiej i policji, analizy dokumentacji szkolnej.

Wyodrębniono mocne i słabe strony realizacji zagadnień w obowiązujących do tej pory programach. Wypracowano również wnioski do dalszej pracy. Dokonano diagnozy potrzeb uczniów. Za realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odpowiadają nauczyciele, dyrektor i rodzice. Program podlega ewaluacji.

4. Odbiorcy programu:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele,
- inni pracownicy szkoły.

5. Cele szczegółowe:

- kształtowanie postawy szacunku dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
- kształtowanie u uczniów postaw związanych z uczciwością, szczerością, prawdomównością, rzetelnością i odpowiedzialnością;
- kształtowanie postaw tolerancji wobec inności;
- kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych i promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu;
- kształtowanie umiejętności współżycia w rodzinie i społeczności;
- doskonalenie umiejętności kontroli emocji i radzenia sobie ze stresem;
- przeciwdziałanie zjawiskom agresji i przemocy w grupie rówieśniczej;

- stwarzanie atmosfery sprzyjającej poczuciu bezpieczeństwa uczniów w szkole z uwzględnieniem skutków pandemii
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego szczególnie w sytuacji kryzysowej , wywołanej pandemią
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, podniesienia poczucia własnej wartości;
- uświadamianie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych, korzystania z komputera, Internetu, telefonii komórkowej- roztropne korzystanie z technologii informacyjno- komunikacyjnej
- uświadomienie potrzeby pomocy potrzebującym;
- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces;
- integracja
- określenie predyspozycji i zainteresowań uczniów;
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych;
- przygotowanie młodzieży szkoły do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej
- rozwijanie postaw odpowiedzialnych za środowisko naturalne
- organizacja wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka- wych.przedszkolne

6. Model absolwenta:

Chcemy, aby nasz absolwent:

- miał uporządkowany system wartości,
- przejawiał postawę aprobowaną społecznie,
- był tolerancyjny, otwarty, wrażliwy na cierpienie innych,
- aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, np. podejmując działania w zakresie wolontariatu,
- był odpowiedzialny za swoje czyny, uczciwy, prawdomówny,
- był przyjazny, kulturalny
- twórczy i samodzielny w swoich działaniach, umiał współpracować z innymi,
- potrafił korzystać z różnych źródeł wiedzy, a zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystywał w praktyce,
- był wyposażony w rzetelną wiedzę, pozwalającą mu na kontynuowanie edukacji na wyższym szczeblu,
- dążył do pogłębiania swoich pasji i zainteresowań;
- potrafił obiektywnie ocenić swoje mocne strony,
- wierzył w swoje możliwości i zdolności,
- rozumiał potrzebę pielęgnowania tradycji i kultury regionalnej i narodowej,
- dostrzegał problemy i zagrożenia ekologiczne,
- doceniał wartość rodziny i swoje w niej miejsce,

- umiejętnie korzystał z komputera i technik informacyjnych,
- dbał o zdrowie własne i innych,
- posiadał umiejętność planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz miał potrzebę kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych,
- sprawnie komunikował się w języku polskim i obcym

7. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej, o kształtowanie atmosfery pracy w szkole
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawczo-profilaktyczne w środowisku szkolnym oraz wspiera je finansowo
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły i przestrzegania obostrzeń związanych z pandemią
- ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli
- w razie potrzeby organizować nauczanie zdalne

Nauczyciele:

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów; przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, traum związanych z pandemią
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo-profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole, w czasie wyjść i wycieczek,
- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań programu;
- wykonują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez PPP;
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych;
- kształtują postawy tolerancji wśród uczniów.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,

- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza nią,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem ucznia,
- wraz z uczniami dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczo-profilaktycznych,
- pomagają poznać mocne strony ucznia, predyspozycje i zainteresowania,
- kształtują postawę tolerancji wśród uczniów;
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- realizują zadania we współpracy z pedagogiem oraz psychologiem;
- rozpoznają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- podejmują działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
- koordynuje pracami związanymi z organizowaniem uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie wychowania i profilaktyki;
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu wychowania i profilaktyki.
- podejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas w ramach realizacji działań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- dbają o bezpieczeństwo swoich dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Plan działań

Temat działania	Obszar działania	Zadanie	Formy i metody realizacji	Czas realizacji	Odpowiedzialni	Monitoring ewaluacja
Miejsce dziecka w grupie rówieśniczej i umiejętność współpracy z innymi.	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none">1. Kształtowanie poczucia przynależności do danej klasy poprzez wyrażanie potrzeb działania w grupie rówieśniczej oraz współtworzenie i respektowanie norm grupowych2. Poznawanie praw i obowiązków ucznia- budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję3. Współdziałanie uczniów w organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych.4. Uczestnictwo uczniów w wyjazdach, wycieczkach klasowych.5. Stosowanie się do zasad obowiązujących w szkole.	<ol style="list-style-type: none">1. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych.2. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem.3. Zajęcia ze specjalistami we współpracy z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie.4. Wybór:<ul style="list-style-type: none">- samorządu klasowego,- samorządu szkolnego.5. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.6. Organizacja imprez i uroczystości szkolnych.	<ul style="list-style-type: none">- wrzesień- w razie potrzeb- w razie potrzeb- wrzesień- czerwiec- w razie potrzeb- wg harmonogramu	<ul style="list-style-type: none">-wychowawcy klas I-VI-nauczyciele-pedagog-psycholog	<ul style="list-style-type: none">- obserwacja,- techniki socjometryczne,- zapisy w dzienniku.

			7. Organizacja: - wyjazdów, - wycieczek klasowych.	- w miarę potrzeb - maj		
Nauczyciele	1. Organizacja przy udziale uczniów, rodziców imprez, uroczystości szkolnych oraz wyjazdów i wycieczek klasowych.	1. Organizacja: - imprez i uroczystości szkolnych, - wyjazdów i wycieczek klasowych.	- wg harmonogramu -maj, w miarę potrzeb			- zapisy w dzienniku
	1. Nauka umiejętności współpracy wśród uczniów. 2. Integracja zespołów klasowych 3. Współpraca z rodzicami ucznia nieakceptowanego w klasie	1. Organizacja pracy w grupach. 2. Godziny wychowawcze, pogadanki, warsztaty, wyjazdy, wycieczki, wyjścia klasowe. 3. Rozmowy z rodzicami w trudnych sprawach dziecka	- cały rok szkolny - wrzesień, w miarę potrzeb - maj, w miarę potrzeb - w razie potrzeb			

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w szkole. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy wychowawcze. 2. Godziny wychowawcze. 3. Rozmowy interwencyjne. 4. Promowanie zachowań pożądanых wśród uczniów. 5. Konsekwentne rozliczanie uczniów z niewłaściwych form zachowania. 	<p>- cały rok szkolny, w miarę potrzeb</p>		
--	--	--	--	--	--	--

<p>Przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym, pozaszkolnym i rodzinnym</p>	<p>Uczniowie</p>	<p>1. Prezentowanie właściwych postaw, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okazywanie w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, • stosowanie zwrotów grzecznościowych, • nieużywanie wulgaryzmów, • znajomość i stosowanie obowiązujących zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie Szkoły, • budowanie atmosfery życzliwości, akceptacji i koleżeństwa, • rozwijanie w sobie umiejętności komunikowania się i dialogu, słuchania innych i ich rozumienia, • nabywanie umiejętności pracy w zespole oraz podejmowanie wspólnych decyzji. <p>2. Przestrzeganie norm poprawnościowych języka polskiego.</p>	<p>1. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych (opracowanie Kodeksu ucznia) i przedmiotowych.</p> <p>2. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem.</p> <p>3. Praca indywidualna z uczniem nieprzestrzegającym norm dobrego zachowania.</p> <p>4. Gazetki, apele, spektakle profilaktyczne i inne.</p>	<p>- wrzesień, cały rok szkolny</p> <p>- w miarę potrzeb</p> <p>- w miarę potrzeb</p> <p>- wg harmonogramu</p>	<p>-wychowawcy -nauczyciele -pedagog -psycholog</p>	<p>- obserwacja zachowań uczniów, - zapisy w dzienniku.</p>
--	------------------	--	---	--	---	---

	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie poziomu kultury osobistej ucznia. 2. Doskonalenie umiejętności komunikowania się i dialogu wśród uczniów. 3. Podnoszenie wśród uczniów umiejętności pracy w zespole. 4. Właściwe reagowanie na przejawy łamania norm dobrego zachowania. 5. Promowanie pozytywnych wzorców zachowań. 6. Współpraca z rodzicami ucznia prezentującego niewłaściwe postawy, łamiącego zasady obowiązujące w szkole 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wychowawcze. 2. Organizowanie apeli, spektakli, itp. 3. Wyciąganie konsekwencji zachowań. <p>4. Rozmowa z rodzicami</p>	<p>- w ciągu roku szkolnego</p> <p>- wg harmonogramu</p> <p>- na bieżąco w ciągu roku szkolnego.</p> <p>- w razie potrzeby</p>		<p>- plan wychowawczy klasy,</p> <p>- zapisy w dzienniku</p>
Umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca z negatywnymi emocjami (np. złość, smutek, lęk). 2. Kształtowanie empatii. 3. Wzmacnianie poczucia własnej wartości. 4. Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców. 5. Kształtowanie umiejętności poprawnej komunikacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia w ramach godzin wychowawczych i przedmiotowych. 2. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem. 	<p>- w ciągu roku szkolnego</p> <p>- w miarę potrzeb</p>	<p>-wychowawcy</p> <p>-nauczyciele</p> <p>-pedagog</p> <p>-psycholog</p>	<p>- zapisy w dzienniku</p> <p>-obserwacja zachowań uczniów</p>

	Nauczyciele	<p>Doskonalenie umiejętności pracy z emocjami ucznia.</p> <p>Uświadamianie rodzicom wpływu emocji dziecka na jego rozwój.</p>	<p>1.Lekcje wychowawcze w formie np. warsztatów.</p> <p>2. Tematyka zajęć w ramach edukacji wczesnoszkolnej i zajęć przedmiotowych.</p> <p>3.Zebrania z rodzicami np. rozmowy indywidualne, pogadanka, warsztaty.</p>	<p>- w ciągu roku szkolnego</p> <p>-wg harmonogramu spotkań z rodzicami,</p> <p>- w miarę potrzeb</p>		<p>- plan wychowawczy klasy</p> <p>lista obecności</p> <p>- protokoły z zebrań dostępne w dzienniku,</p> <p>- zapisy w dzienniku</p>
Przejawy agresji i przemocy w szkole.	Uczniowie.	1.Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej.	1. Włączanie w tematykę godzin wychowawczych treści z zakresu: komunikacji interpersonalnej, poszanowania godności.	- w ciągu roku szkolnego	-wychowawcy -pedagog -psycholog - nauczyciele	-zapisy w dzienniku, -kontrakt, - sprawozdania z zespołów klasowych

		<p>2. Uświadomienie konsekwencji stosowania agresji słownej, fizycznej i psychicznej.</p> <p>3. Stworzenie dziecku poczucia bezpieczeństwa.</p>	<p>1. Praca na kontrakcie. 2. Praca indywidualna z uczniem agresywnym.</p> <p>1. Zajęcia wychowawcze na temat np. zachowań zagrażających ze strony innych uczniów, praw człowieka do nietykalności fizycznej, pozyskiwania informacji, gdzie zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia; 2. Prewencyjne spotkania z policjantem, strażnikiem miejskim: - bezpieczeństwo, - odpowiedzialność za swoje czyny. 3. Zaznajamianie dziecka z regulaminami</p>	<p>- w miarę potrzeb</p> <p>- w ciągu roku szkolnego</p> <p>- wrzesień, styczeń, czerwiec - w ciągu roku szkolnego - wrzesień</p>		
--	--	---	---	---	--	--

			dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole.			
		4. Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów i umiejętności podejmowania decyzji.	4. Działania interwencyjne. 5. Rozmowy wyjaśniające, wychowawcze i wspierające.	- w miarę potrzeb - na bieżąco		
		5. Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i cudze.	1. Zajęcia wychowawcze o tematyce konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 2. Rozmowy kierowane w sytuacjach konfliktowych.	- w ciągu roku szkolnego - w razie potrzeb		
			1. Pogadanki w klasach w ramach godziny wychowawczej. 2. Rozmowy interwencyjne.	- w ciągu roku szkolnego - w miarę potrzeb		
	Nauczyciele	1. Organizacja pracy szkoły.	1. Sumienne pełnienie dyżurów. 2. Przestrzeganie czasu pracy.	- cały rok szkolny		- zapisy w dzienniku (informacje o zachowaniu)
		2. Właściwe reagowanie na	1. Konsekwentne	- w ciągu		

		<p>przejawy agresji w czasie lekcji, przerw.</p> <p>3. Wzmacnianie zachowań pozytywnych.</p> <p>4. Współpraca z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne/autoagresywne.</p> <p>5. Wspieranie rodziców w zakresie właściwych</p>	<p>rozliczanie uczniów z niewłaściwych form zachowania w czasie przerw.</p> <p>1. Rzetelne wpisywanie uwag pozytywnych, wzmacniających pożądane zachowania u uczniów, stosowanie pochwał zgodnie ze Statutem Szkoły.</p> <p>1. Rozmowy z rodzicami w trudnych sprawach dziecka. Gazetka wychowawcza</p>	<p>bieżącej pracy</p> <p>- na bieżąco</p> <p>w miarę potrzeb</p> <p>- w ciągu roku szkolnego</p>	<p>zapisy w dzienniku</p> <p>- gazetka</p>
--	--	---	---	--	--

Kształtowanie umiejętności zachowania w sytuacjach trudnych.	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość i rozumienie pojęć: norma, prawo, obowiązek, tolerancja, godność. 2. Świadomość własnych praw, instancji, do których można zwrócić się o pomoc. 3. Dostrzeganie różnic między ludźmi i ich akceptowanie. 4. Rozróżnianie dobra i zła i odpowiednie reagowanie. 5. Umiejętność odmawiania w dopuszczalnych społecznie formach. 6. Unikanie i łagodzenie sytuacji konfliktowych. 7. Zwracanie się o pomoc. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny wychowawcze. 2. Pogadanki, warsztaty prowadzone przez pedagoga, psychologa. 3. Gazetki. 	- w ciągu roku szkolnego	- wychowawcy, -nauczyciele, - pedagog, - psycholog.	- zapisy w dzienniku, - strona internetowa szkoły
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzicami uczniów przejawiających trudności w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach. 2. Uświadamianie rodzicom ich wpływu na kształtowanie postaw asertywności u dzieci. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania, rozmowy z rodzicami w trudnych sprawach dziecka. 2. Gazetka wychowawcza. 	- w miarę potrzeb - w ciągu roku szkolnego	- psycholog - pedagog - wychowawcy - nauczyciele	- zapisy w dzienniku - gazetka
Tolerancja	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw tolerancji wobec inności. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny wychowawcze. 2. Pogadanki w klasach prowadzone przez psychologa 	- w ciągu roku szkolnego	- wychowawcy - nauczyciele (w szczególności nauczyciele edukacji	- zapisy w dzienniku - prace plastyczne - fotoreportaż np. na stronie

			i pedagoga. 3. Rozmowy interwencyjne. 4. Konkurs plastyczny, spektakl profilaktyczny, apele itp.	- w miarę potrzeb - wg harmonogramu	wczesnoszkolnej, języka polskiego, języków obcych, przyrody, historii) - pedagog - psycholog	internetowej szkoły
	Nauczyciele	1. Uświadamianie rodzicom ich wpływu na kształtowanie postaw tolerancji u dzieci.	1. Spotkania z rodzicami. 2. Rozmowy interwencyjne.	- w ciągu roku szkolnego, - w razie potrzeb		- protokoły z zebrań - zapisy w dzienniku
	Nauczyciele	1. Uwrażliwianie uczniów na postawy tolerancyjne. 2. Działania informacyjne	1. Rozmowy wychowawcze. 2. Godziny wychowawcze na temat tolerancji. 3. Rozmowy interwencyjne.	- w ciągu roku szkolnego - w razie potrzeb		- zapisy w dzienniku
Zdrowy styl życia	Uczniowie	1. Wyrabianie prawidłowych nawyków żywieniowych i zdrowego stylu życia. 2. Dostarczenie wiedzy w zakresie niebezpieczeństw związanych ze stosowaniem środków uzależniających (papierosy,	1. Pogadanki. 2. Godziny wychowawcze przygotowane przez uczniów. 3. Udział w programach i konkursach profilaktycznych. 1. Pogadanki w ramach godzin wychowawczych. 2. Profilaktyczne pogadanki np. z	- w ciągu roku szkolnego harmonogramy programów profilaktycznych - w ciągu roku szkolnego	- koordynatorzy zdrowia, - wychowawcy, - nauczyciele (w szczególności ed. wczesnoszkolnej, przyrody, biologii, techniki, wychowania fizycznego) - uczniowie - pedagog - psycholog	- zapisy w dzienniku - strona internetowa szkoły - sprawozdania

		<p>alkohol, leki, narkotyki, telefony komórkowe):</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsekwencje dla zdrowia; - konsekwencje szkolne; - konflikty z prawem. 	<p>przedstawicielem KPP.</p> <ul style="list-style-type: none"> 3. Zajęcia na temat asertywności. 4. Udział w programach profilaktycznych, promujących życie wolne od nałogów. 			
		<ul style="list-style-type: none"> 4. Uwrażliwienie uczniów na niebezpieczeństwa płynące z używania urządzeń audiowizualnych, komputera, telefonu itp.: <ul style="list-style-type: none"> - konsekwencje dla zdrowia, - konsekwencje szkolne, - umiejętne gospodarowanie czasem wolnym. 3. Pokazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego bez komputera i telewizji. 4. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych 5. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej 6. Rozpoznawanie potrzeb w sferze fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Tematyka zajęć wychowawczych i przedmiotowych. 2. Profilaktyczne pogadanki np. z przedstawicielem KPP. 3. Działania wychowawcze 4. Udział w programach realizowanych we współpracy z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie. 	- w ciągu roku szkolnego		

		<p>7. Poszerzanie wiedzy na temat COVID -19- objawy, rozprzestrzenianie się, zasięg i zapobieganie im</p> <p>8. Informowanie uczniów, rodziców o obowiązujących procedurach postępowania w czasie funkcjonowania szkoły w reżimie sanitarnym z powodu pandemii koronawirusa</p>				
	Nauczyciele	<p>1. Uświadamianie, motywowanie do kontroli wyników postępów w nauce oraz do pracy w domu.</p> <p>2. Współpraca z rodzicami: - dzieci uzależnionych od mediów; - dzieci podejmujących próby zażywania środków uzależniających.</p> <p>5. Dostarczenie rodzicom informacji o przyczynach, skutkach uzależnień oraz</p>	<p>1. Spotkania z rodzicami.</p> <p>1. Spotkanie ze specjalistami. 2. Gazetki tematyczne zawierające niezbędne treści oraz informacje o instytucjach udzielających pomocy.</p>	<p>- harmonogram spotkań z rodzicami - w razie potrzeb indywidualne spotkania po wcześniejszym uzgodnieniu</p> <p>- w ciągu roku szkolnego - harmonogram spotkań z rodzicami</p>		<p>- protokoły z zebrań - zapisy w dzienniku</p>

Bezpieczeństwo	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu: <ul style="list-style-type: none"> - używanie środków pirotechnicznych, - agresja i przemoc, w tym cyberprzemoc, - zaczepki nieznanym, - kontakt ze zwierzętami, - niebezpieczeństwa w ruchu drogowym, - pierwsza pomoc przedmedyczna. 2. Znajomość regulaminów obowiązujących w szkole. 3. Przestrzeganie zasad panujących w szkole. 4. Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków i substancji- wskazać miejsc , gdzie można uzyskać pomoc 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki na godzinach wychowawczych. 2. Spotkania w zakresie profilaktyki (spektakl teatralny, film, itp.). 3. Spotkania z przedstawicielami m.in. KPP, Straży Miejskiej. 4. Tworzenie klasowych kodeksów zachowania. 5. Udział w programach mających na celu przeciwdziałanie przemocy i promowanie życia wolnego od nałogów. 6. Udział w możliwych formach wolontariatu. 	<p>- w ciągu roku szkolnego</p> <p>- wrzesień, styczeń, czerwiec oraz w ciągu roku szkolnego</p> <p>- wrzesień</p> <p>- w ciągu roku szkolnego</p>	<p>- wychowawcy,</p> <p>- nauczyciele,</p> <p>- pedagog</p> <p>- psycholog</p>	<p>- zapisy w dziennikach</p> <p>- obserwacja zachowań</p>
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie rodzicom niebezpieczeństw zagrażających zdrowiu i życiu ich dzieci. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z rodzicami. 2. Rozmowy interwencyjne. 	<p>- w ciągu roku szkolnego</p>		<p>- zapisy w dziennikach</p>

	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z regulaminami obowiązującymi w szkole. 2. Zwracanie uwagi uczniom na czyhające na nich niebezpieczeństwa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy wychowawcze. 2. Pogadanki na godzinach wychowawczych. 3. Działania interwencyjne. 	<p>- w ciągu roku szkolnego (zapoznanie z regulaminami – wrzesień)</p> <p>- w razie potrzeb</p>		<p>- zapisy w dzienniku</p> <p>- obserwacja zachowań</p>
Kształtowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z zasadami ochrony środowiska. 2. Stosowanie się do zasad ochrony środowiska. 3. Propagowanie ekologii w najbliższym środowisku, np. wolontariat. 4. Uwrażliwienie uczniów na los zwierząt. 5. Udział w wolontariacie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tematyka zajęć wychowawczych i przedmiotowych. 2. Konkurs plastyczny. 3. Organizowanie możliwych form wolontariatu. 	- cały rok szkolny	- nauczyciele (w szczególności nauczyciele ed. wczesnoszkolnej, biologii, przyrody, techniki), - wychowawcy	<p>- zapisy w dzienniku,</p> <p>- obserwacja zachowań</p>
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie rodzicom ich roli w uświadomieniu dzieciom odpowiedzialności za środowisko naturalne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z rodzicami. 	- w ciągu roku szkolnego		- zapisy w dzienniku
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczenie niezbędnych treści z zakresu ochrony środowiska, ekologii w najbliższym otoczeniu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tematyka zajęć wychowawczych i przedmiotowych. 	- cały rok szkolny		- zapisy w dzienniku

Kształtowanie postaw patriotycznych i szacunku do tradycji.	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z sylwetką Patrona Szkoły. 2. Poznanie symboli narodowych. 3. Udział w uroczystościach szkolnych i miejskich z okazji świąt państwowych. 4. Godne reprezentowanie Szkoły na uroczystościach państwowych. 5. Udział wycieczkach - poznawanie miejsc pamięci narodowej. 6. Kultywowanie tradycji np. Święta Bożego Narodzenia. 7. Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną. 8. Udział w wolontariacie. 9. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu, a także innych kultur, kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami 10. Organizowanie wyjazdów na spotkania ze sztuką np. do teatru... 11. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła 12. Rozwijanie szacunku do kultury, historii narodu i 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tematyka zajęć wychowawczych i przedmiotowych. 2. Organizacja uroczystości szkolnych, udział w uroczystościach miejskich z okazji świąt państwowych. 3. Organizacja wycieczek do miejsc pamięci narodowej. 	<p>- cały rok szkolny</p> <p>- wg harmonogramu</p> <p>- w ciągu roku szkolnego, maj</p>	<p>- wychowawcy,</p> <p>- nauczyciele (w szczególności ed. wczesnoszkolnej, historii, muzyki)</p>	<p>- zapisy w dzienniku,</p> <p>- strona internetowa szkoły</p>
--	-----------	---	---	---	---	---

		dorobku narodowego				
	Nauczyciele	1. Uświadomienie rodzicom ich wpływu na kształtowanie postaw patriotycznych i szacunku do tradycji u dzieci.	1. Spotkania z rodzicami.	- w ciągu roku szkolnego		- zapisy w dzienniku
	Nauczyciele	1. Dostarczenie uczniom wiedzy – historia Polski, zapoznanie z sylwetką Patrona Szkoły. 2. Organizacja uroczystości szkolnych we współpracy z uczniami i rodzicami. 3. Kulturowanie tradycji.	1. Tematyka zajęć przedmiotowych i wychowawczych. 2. Apele. 3. Spotkania klasowe, np. wigilia klasowa i inne.	- cały rok szkolny - wg harmonogramu		- zapisy w dzienniku, - strona internetowa szkoły

Wyrównywanie szans edukacyjnych	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci młodszych z trudnościami edukacyjnymi. 2. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z trudnościami dydaktycznymi, pojawiającymi się w toku nauki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną. 	- cały rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele - pedagog - psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisy w dziennikach, - plany pracy
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie i motywowanie rodziców do kontroli i pomocy dziecku w domu. 2. Pomoc rodzicom w kierowaniu uczniów na badania do PPP. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca rodziców ze szkołą. 1. Rozmowy indywidualne. 	<ul style="list-style-type: none"> - cały rok szkolny - w razie potrzeb 		<ul style="list-style-type: none"> - zapisy w dzienniku
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżąca diagnoza uczniów w zakresie potrzeb i braków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja. 2. Analiza wyników w nauce. 3. Analiza opinii i orzeczeń PPP oraz zaświadczeń lekarskich. 4. Dostosowanie wymagań edukacyjnych. 	- w ciągu bieżącej pracy		<ul style="list-style-type: none"> - prace uczniów - obserwacja zachowań - dostosowanie wymagań edukacyjnych.

Wsparcie w zakresie planowania dalszej edukacji i kariery zawodowej	Uczniowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie siebie, określenie preferencji i zainteresowań, mocnych i słabych stron. 2. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych. 3. Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje wychowawcze. 2. Lekcje przedmiotowe, na których są realizowane treści z zakresu orientacji zawodowej. 3. Wyjścia edukacyjne. 4. Spotkania z zaproszonymi gośćmi. 5. Indywidualne konsultacje. 6. Współpraca z instytucjami wspomagającymi orientację edukacyjno - zawodową. 7. Udział w drzwiach otwartych szkół programowo wyższych. 	- w ciągu roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele (w szczególności doradca zawodowy i nauczyciele klas VII i VIII) - wychowawcy, - pedagog, - psycholog. 	<ul style="list-style-type: none"> - zapisy w dzienniku, - strona internetowa szkoły.
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych, wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach. 2. Zapoznanie rodziców z problematyką wyboru 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z rodzicami. 2. Indywidualne konsultacje. 	- harmonogram spotkań z rodzicami,	<ul style="list-style-type: none"> - zapisy w dzienniku, - protokoły ze spotkań z rodzicami. 	

		zawodu i możliwościami dalszego kształcenia.				
	Nauczyciele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów. 2. Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy i radzenia sobie z ciągłymi zmianami w otaczającym nas świecie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań diagnostycznych uczniów. 2. Analiza wyników w nauce. 3. Tematyka zajęć wychowawczych i przedmiotowych. 	- w ciągu bieżącej pracy		<ul style="list-style-type: none"> - analizy przeprowadzonych badań, - prace uczniów, - zapisy w dzienniku.

8.Zadania do realizacji:

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.

Nauczyciele:

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów; przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo-profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole, w czasie wyjść i wycieczek,
- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań programu;
- wykonują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez PPP;
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych;
- kształtują postawy tolerancji wśród uczniów.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza nią,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem ucznia,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wraz z uczniami dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczo-profilaktycznych,
- pomagają poznać mocne strony ucznia, predyspozycje i zainteresowania,
- kształtują postawę tolerancji wśród uczniów;
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- realizują zadania we współpracy z pedagogiem oraz psychologiem;
- rozpoznają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- podejmują działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów,
- koordynuje pracami związanymi z organizowaniem uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie wychowania i profilaktyki;
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu wychowania i profilaktyki.
- podejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas w ramach realizacji działań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- dbają o bezpieczeństwo swoich dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Współpraca z instytucjami:

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna;
- Poradnie specjalistyczne;
- Poradnie i instytucje mające wpływ na rozwój i wychowanie.

8. Zakończenie

Za realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odpowiadają nauczyciele, dyrektor, rodzice. Program podlega ewaluacji.

Opracował Zespół Wychowawczy